

Oponentský posudok inauguračného spisu

Inaugurant: doc. Mgr. Norbert Vrabec, PhD., mim prof. FMK UCM Trnava

Odbor: 3.2.2. teória a dejiny žurnalistiky

Inštitúcia realizujúca inauguračné konanie: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Posudok vypracovala: prof. Mgr. Katarína Fichnová, PhD., Katedra masmediálnej komunikácie a reklamy, Filozofická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Predkladaný oponentský posudok inauguračného konania **doc. Mgr. Norberta Vrabca, PhD.** v odbore **3.2.2 teória a dejiny žurnalistiky** vypracovávam na základe menovacieho dekrétu (zo dňa 6. 5. 2021, FIL/890/2021) a predložených podkladov a príloh podľa § 5 ods. 8 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z., a v súlade so zásadami (príloha 6, body 1 a 2) ako i Vnútnym predpisom č. 15/2016 Katolíckej univerzity v Ružomberku (platným od 2.11.2016, s účinnosťou od 8.11.2016). Hodnotenie je vypracované aj na základe prác inauguranta, s ktorými som sa mala možnosť oboznámiť v rámci prístupných publikácií odboru, či v rámci medzinárodných vedeckých konferencií kde prezentoval svoje výsledky práce a ktorými inaugurant prispel do formovania odboru. Predložené dokumenty dokladujú, že uchádzač svoje bohaté skúsenosti insidera žurnalistiky (ako absolvent pôsobil v regionálnych novinách, neskôr prešiel do periodika Národná obroda a od r. 1997 do 2009 pôsobil ako redaktor denníka Hospodárske noviny) pretavil do dlhodobej kontinuálnej a rozsiahlej pedagogickej, odbornej i vedeckej činnosti.

V roku 1990 absolvoval medziodborové vysokoškolské štúdium na Univerzite Komenského v Bratislave v odbore žurnalistika. Magisterský ako aj doktorandský titul získal na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre (prvý z uvedených v odbore pedagogika, druhý v odbore masmediálne štúdiá v súčasnosti mediálne a komunikačné štúdiá, ktoré integrujú i odbor teória i dejiny žurnalistiky). V rovnakom odbore sa v r. 2013 habilitoval na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Vo vysokoškolskom prostredí pedagogicky a vedecky pôsobí od roku 2010, a od roku 2011 úspešne vedie Katedru mediálnej výchovy FMK a zároveň [medzinárodné] Centrum mediálnej gramotnosti (International Media Education Centre - IMEC).

Pedagogická aktivita

Doc. Mgr. Norbert Vrabec, PhD. preukázal komplexnú a nepretržitú pedagogickú činnosť 11 rokov, pričom 7 rokov od habilitácie. Uchádzač je veľmi činný a zaniatený pedagóg, poznatky pretavuje do edukačne kvalitných, pedagogicky efektívnych a čitateľsky pútavých učebníc a učebných textov, v ktorých zohľadňuje i aktuálne trendy v odbore. Je autorom 2 vysokoškolských učebníc (z toho jedna v spoluautorstve), rovnakého počtu učebných textov a učebnej pomôcky, ktoré svedčia o prepojení jeho vedeckých a pedagogických aktivít.

Bol členom pracovnej skupiny na prípravu Koncepcie mediálnej výchovy v SR v kontexte celoživotného vzdelávania a odbornej komisie pre predmet mediálna výchova pri Štátnom pedagogickom ústave.

Garantuje 3. stupeň denného i externého študijného programu masmediálna komunikácia na UCM v Trnave, pričom sa podieľal aj na príprave ďalších študijných programov, napr. š.p. aplikované mediálne štúdium, súčasne zabezpečuje viaceré študijné predmety z odboru mediálne a komunikačné

štúdiá a to vo všetkých troch stupňoch (mimo iných napr. digitálne médiá, mediálna gramotnosť, mediálny výskum...). Viedol celkovo 44 úspešne ukončených diplomových prác a 19 bakalárskych prác v odbore.

Pravidelne je členom štátnicových skúšobných komisií a to nie len na domovskej FMK ale i na ďalších univerzitách na Slovensku. Jeho pedagogické pôsobenie má aj primeraný medzinárodný rozmer, realizoval viaceré prednáškové pobyty v zahraničí (v Media Literacy Expert Group v Bruseli; na Ekonomickej univerzite v Katoviciach v Poľsku; na Univerzite v Matanzas, na Kube; a iných).

Vedecký výskum, umelecká činnosť a publikačná aktivita

Popri pedagogickej aktivite je doc. Mgr. Norbert Vrabec, PhD. plne zapojený do vedecko-výskumnej práce, koncentrovanej na problematiku dátovej žurnalistiky, médií a mediálnej gramotnosti, ktorú dokladuje jeho bohatá projektová činnosť i značný publikačný výkon. Tento rozsah zahŕňa 3 vedecké monografie (z toho jednu v spoluautorstve), kapitoly vo vedeckých monografiách, niekoľko desiatok vedeckých štúdií v zahraničných a domácich časopisoch a konferenčných zborníkoch, nevynímajúc príspevky uverejnené v publikáciách evidovaných v licencovaných databázach WoS a Scopus, hoci v danom odbore zaznamenávame pomerne málo príležitostí publikovať v časopisoch evidovaných vo WoS/Scopus aj s ohľadom na skutočnosť, že uvedené databázy evidujú len subtitlný počet časopisov oproti iným odborom. Zrejme aj uvedené sa podpísalo pod fakt, že predložený súpis eviduje aj ojedinelé prípady publikovania v časopise EJST (ISSN 1841-0464), ktorého výstupy ale z dôvodu, že ide o diskutabilný časopis, nezapočítavam do hodnoteného rozsahu, pričom publikačný výkon je aj po ich odpočítaní nadpriemerný (88 položiek). Z publikovaných výstupov by som osobitne rada vyzdvihla monografie: *Paradigmatické prístupy a súčasné trendy vo výskume mediálnej gramotnosti* (2013, v rozsahu 15,34 AH, kde autor podrobne analyzuje a vyhodnocuje aktuálne trendy, zdôvodňuje konceptualizáciu a metodologickú podporu výskumu mediálnej gramotnosti pre IMEC) a *Stratégie rozvoja mediálnej gramotnosti v európskych krajinách* (2014, 12,61 AH), ktorá je jednou z kľúčových v stredoeurópskom priestore. Za povšimnutie stoja i publikácie vydané v zahraničí (vedecké vydavateľstvá v Singapúre, Paríži, Lancastri, Oxfordshire, Londýne, Sofii, Budapešti, Krakove, Poznani, Prahe, a iných) ale i doma (napr. príspevok evidovaný vo WoS s názvom *Data journalism as a tool to increase media literacy among media professionals*). Publikácie získali široké uznanie v komunite vedcov v odbore, čo okrem iného dokladuje aj významný počet citácií (vyše 300), pričom vyše tretina z nich je zaznamenaná v zahraničných publikáciách (za všetky uvediem príspevok s názvom *Evaluation and funding of media and information literacy*, Abingdon: Routledge, 2017, ktorého drvivá väčšina ohlasov je zo zahraničia a evidovaná vo WoS).

Medzinárodne uznávanou vedeckou osobnosťou sa doc. Mgr. Norbert Vrabec, PhD. stal aj vďaka jeho výraznej a širokej vedeckej aktivite a pôsobeniu v celom rade zahraničných i domácich vedeckých projektoch, a to ako spoluriešiteľ, ale aj ako vedúci riešiteľ (podľa podkladov ide o projekty financované schémami Horizon 2020, EU Programme, European Audiovisual Observatory, Nórsky finančný mechanizmus, ale i APVV, a ďalšie). V projektoch rozvíja nosné témy odboru z okruhu jeho špecifického zamerania a zároveň reaguje na aktuálne problémy, čím vytvoril ucelené vedecké dielo. Aj v súčasnosti vedie projekt, ktorý tematicky korešponduje so spoločenskou objednávkou (CAT – Needs of CriticAL thinking, Erasmus +).

O jeho vysokej odbornej a vedeckej erudícii v odbore svedčí i skutočnosť, že bol oslovený na prednesenie príspevkov, či výstupov vlastnej tvorivej činnosti poprednými univerzitami v zahraničí (na Univerzite Sorbonne Nouvelle Paríž, vo Francúzsku a na Univerzite v Malaya, Kuala Lumpur v Malajzii). Bohatá je i účasť na zahraničných vedeckých konferenciách a sympóziách (napr. na SGEM v Albene, na ETMI v Shenzene, na AWEaRC v Madride, CU v Budapešti, ICCE v Londýne, ERMM v Hong Kongu, MPF vo Varšave, a mnohých ďalších).

Vedecká výchova (škola)

Uchádzač bol školiteľom 6 doktorandov a v súčasnosti vedie 2 doktorandov. Štyria z jeho ukončených absolventov doktorandského štúdia pôsobia v súčasnosti ako odborní asistenti na FMK v Trnave a v rámci vedeckej školy na podieľajú na vedecko-výskumných a publikačných aktivitách v odbore mediálne a komunikačné štúdiá – najmä so zameraním na problematiku dátovej žurnalistiky, televíznej tvorby, rozvoja mediálnej gramotnosti, mediálnych a informačných kompetencií. Uchádzač sa kontinuálne organizačne podieľal na príprave vedeckých podujatí s medzinárodnou účasťou.

Ostatná odborná činnosť

Erudícia a významné vedecké výsledky doc. Mgr. Norbert Vrabca, PhD. podmienili žiadosti o vypracovanie expertíz na zahraničné monografie, doktorandské práce či články v časopisoch. Expertízu uplatňuje i v práci pre domáce i zahraničné vedecké časopisy (5) a to aj evidované vo WoS, Scopus, či Erih Plus, ako člen ich vedeckých rád. Je šéfredaktorom indexovaného časopisu *Media Literacy and Academic Research* a pôsobí ja ako člen vedeckej rady Fakulty masmediálnej komunikácie na UCM v Trnave. Medzinárodný rozmer vedeckého pôsobenia Doc. Mgr. Norbert Vrabec, PhD. rozvíja aj ako člen viacerých medzinárodných (i domácich) vedeckých spoločností a organizácií, ktoré sa primárne venujú problematike žurnalistiky, mediálneho vzdelávania a mediálnych štúdií (napr. IAME, EAVI, ECREA, EAMMM, ACMLEC).

Záver

Uchádzač v plnom rozsahu **spĺňa** stanovené kritériá schválené VR KU (zo dňa 18. júla 2014) a v zmysle Vnútorneho predpisu č. 15/2016 Katolíckej univerzity v Ružomberku (platným od 2. 11. 2016, s účinnosťou od 8. 11. 2016) ako aj v zmysle Zákona (Zákon č.131/2002 a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a príslušnej Vyhlášky MŠ SR (č. 246/2019 Z.z.) a to v každej požadovanej súčasti kritérií, niektoré aj výrazne prekračuje. Vedecko-pedagogické pôsobenie uchádzača je v rozsahu nad požadovaný časový interval v danom odbore, pedagogická aktivita je na požadovanej kvalitatívnej úrovni.

Vedecká aktivita i kvalita publikácií uchádzača je primeraná a svojimi vedeckými prácami nepochybne vytvoril v odbore ucelené vedecké dielo. Na základe predložených podkladov je tiež jednoznačne možné konštatovať, že **je v odbore uznávanou vedeckou osobnosťou a jeho výkony dosiahli aj medzinárodné uznanie.**

Na základe uvedených skutočností

odporúčam,

aby doc. Mgr. Norbertovi Vrabcovi, PhD. po splnení všetkých legislatívne stanovených postupov a podmienok bol udelený vedecko-pedagogický titul profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania 3.2.2. teória a dejiny žurnalistiky.

V Nitre 8. 8. 2021

prof. Mgr. Katarína Fichnová, PhD.,

oponent